

INVESTIGAȚIE

Unde este trotuarul de pe strada Mihail Sadoveanu, ori cum reușește Primăria Bălți să ocolească cadrul normativ al Republicii Moldova?

Ciolac Valeria, expertă

Asociația pentru Drepturile Omului Lex XXI

Introducere

Această investigație este un produs al proiectului „Achiziții publice pe înțelesul tuturor”, desfășurat de Asociația pentru Drepturile Omului Lex XXI, în calitate de beneficiar de sub-grant al proiectului „Consolidarea integrității în achizițiile publice”. Proiectul este implementat de către Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS) „Viitorul”, în colaborare cu Fondul de Parteneriat pentru Transparență (SUA). Proiectul urmărește susținerea reformelor în domeniul achizițiilor publice în Moldova, care vor spori transparența și corectitudinea achizițiilor publice prin abilitarea cetățenilor de a responsabiliza instituțiile relevante. Opiniile exprimate și responsabilitatea pentru conținutul acestui produs aparțin autorului și nu reflectă neapărat opinia IDIS „Viitorul” și a donatorului.

Activitățile de monitorizare descrise în acest articol s-au desfășurat în lunile februarie 2023 – martie 2023, concentrându-se pe o procedură de achiziții curentă (mai exact, [„Executarea lucrărilor de reparație capitală a trotuarelor pietonale din mun. Bălți, conform necesităților DGC a Primăriei mun. Bălți”](#) – procedură desfășurată de către Primăria mun. Bălți în calitate de autoritate contractantă), cu accent pe reparația capitală a trotuarului din strada Mihail Sadoveanu.

Așadar, pe data de 3 august 2022, Primăria municipiului Bălți a publicat Anunțul de Participare privind executarea lucrărilor de reparație capitală a trotuarelor pietonale din municipiul Bălți, conform necesităților DGC a Primăriei municipiului Bălți.

The image is a screenshot of a public procurement notice on a blue background. The main title is 'Executarea lucrărilor de reparație capitală a trotuarelor pietonale din mun. Bălți, conform necesităților DGC a Primăriei mun. Bălți'. Below the title, it says 'Executarea lucrărilor de reparație capitală a trotuarelor pietonale din mun. Bălți, conform necesităților DGC a Primăriei mun. Bălți'. On the right side, it displays 'Valoarea estimată a achiziției fără TVA' as '21 906 333,34 MDL'. Below that, it lists 'Tip de procedură' as 'Licitație deschisă', 'Obținerea numelui entității' as 'Primăria mun. Bălți', 'Raion' as 'mun. Bălți', and 'Numărul de notificări' as 'OCDS-B3WDP1-MD-1659534345666'.

Documentația de atribuire a fost anexată în cadrul procedurii în [SIA RSAP Mtender](#) și pe [pagina web a Primăriei mun. Bălți](#). Valoarea estimată fără TVA a acestei achiziții este de 21.906.333,34 MDL, iar criteriul de atribuire stabilit este „prețul cel mai scăzut”. Conform Anunțului de Participare privind executarea lucrărilor de reparație capitală a trotuarelor pietonale din municipiul Bălți, conform necesităților DGC a Primăriei municipiului Bălți,

anunț semnat de către primarul municipiului Bălți & conducătorul grupului de lucru, domnul Nicolai Grigorișin, termenii și condițiile de executare / prestare solicitați sunt următorii: „1,5-4 luni, în funcție de lot, după data înregistrării contractului la MF-TR Nord”.

12. Termenii și condițiile de prestare/executare solicitați: 1.5 – 4 luni, în funcție de lot, după data înregistrării contractului la MF-TR Nord.

13. Termenul de valabilitate a contractului: până la 31.12.2022, cu excepția lotului nr.1 – 31.12.2023

Această procedură a fost divizată în 5 loturi, fiecare lot vizând lucrările de reparație capitală a unui trotuar pietonal distinct: (1) trotuarul pietonal (segmente parțiale) din str. 31 August (de la intersecția cu str. Ștefan cel Mare până la intersecția cu str. Mircea cel Bătrân); (2) trotuarul pietonal (segmente parțiale) din str. V. Lupu (de la intersecția cu str. Mircea cel Bătrân până la magazinul 1000 mărunțișuri); (3) trotuarul pietonal din str. Pușkin (de la intersecția cu str. Moscova până la intersecția cu str. Chișinău); (4) trotuarul pietonal din str. Chișinău (de la str. M. Viteazul până la str. Pușkin și de la str. Pușkin până la str. V. Lupu); și (5) trotuarul pietonal din str. Sadoveanu (tronsonul de la intersecția cu str. Pușkin până la intersecția cu str. Dostoevski, numere pare).

Titlu LOTUL nr.1: "Reparația capitală a trotuarului pietonal (segmente parțiale) din str. 31 August (de la intersecția cu str. Șt. cel Mare până la intersecția cu str. Mircea cel Bătrîn)"	Numărul lotului f43dff0d-2455-44a9-9121-0649100b48f5	Status Active
Titlu LOTUL nr.2: "Reparația capitală a trotuarului pietonal (segmente parțiale) din str. V. Lupu (de la intersecția cu str. Mircea cel Bătrîn până la magazinul "1000 mărunțișuri)"	Numărul lotului 5f604ba6-1090-4c1f-87aa-b3c91970aab6	Status Active
Titlu LOTUL nr.3: "Reparația capitală a trotuarului pietonal din str. Pușkin (de la intersecția cu str. Moscova până la intersecția cu str. Chișinău)"	Numărul lotului 4dfe233e-9484-44b5-96ef-eb9efa1504e6	Status Active
Titlu LOTUL nr.4: "Reparația capitală a trotuarului pietonal din str. Chișinău (de la str. M.Viteazul până la str. Pușkin și de la str. Pușkin până la str. V. Lupu)"	Numărul lotului 3ef82af6-2941-4e4e-8f33-51bf2497f991	Status Active
Titlu LOTUL nr.5: "Reparația capitală a trotuarului pietonal din str. Sadoveanu (tronsonul de la intersecția cu str. Pușkin până la intersecția cu str. Dostoevski, numere pare)"	Numărul lotului a79cfb27-d251-41cc-9a97-fdc5cf6e6c8e	Status Active

Deși au fost recepționate, în total, 24 de oferte electronice, patru din cele cinci loturi au fost câștigate de către compania *Vladmih Company SRL*. Conform Deciziei de Atribuire a contractului de achiziții publice nr. DAC-25/2022 din 24.08.2022, pentru toate cele patru loturi,

compania *Vladmih Company SRL* a propus cel mai mic preț: „Pentru loturile 1, 2, 4 și 5, operatorul economic SRL ”Vladmih Company” a prezentat oferta care corespunde cerințelor minime de calificare solicitate prin documentele ce țin de experiență similară, asigurare cu personal calificat și utilaj specializat care urmează a fi antrenat la execuția lucrărilor. De asemenea, au fost prezentate toate certificatele de la organele de control, s-au constituit garanțiile pentru ofertă, devizele și alte documente necesare calificării. S-a constatat că operatorii economici au elaborat devizele în conformitate cu cerințele normativelor tehnice în vigoare, incluzând toate lucrările și respectând toate cerințele înaintate față de obiectul achiziției, conform caietului de sarcini”.

Menționăm că Autoritatea Contractantă a publicat decizia de atribuire a contractului de achiziții publice nr. DAC-25/2022 din 24.08.2022 și pe platforma MTender, respectând cerințele de transparență în acest sens.

Informarea cu privire la decizia de atribuire a contractului

×

Data atribuirii:
26.08.2022 / 12:16

Detaliile deciziei:

Comentarii: Pentru loturile 1, 2, 4 și 5, operatorul economic SRL ”Vladmih Company ” a prezentat oferta care corespunde cerințelor minime de calificare solicitate prin documentele ce țin de experiență similară, asigurare cu personal calificat și utilaj specializat care urmează a fi antrenat la execuția lucrărilor. De asemenea, au fost prezentate toate certificatele de la organele de control, s-au constituit garanțiile pentru ofertă, devizele și alte documente necesare calificării. S-a constatat că operatorii economici au elaborat devizele în conformitate cu cerințele normativelor tehnice în vigoare, incluzând toate lucrările și respectând toate cerințele înaintate față de obiectul achiziției, conform caietului de sarcini.

Documente legate de decizie

Anunț de atribuire [dac-trotuare2022.pdf](#)

ID: 7f5ed30b-db97-46f5-bb6e-c269970c0d46-1661509008689

Data publicării: 26.08.2022 / 12:16

Astfel, agentul economic *Vladmih Company SRL*¹, administrat de Marian Negru (100%), a câștigat mandatul legal de efectuare a lucrărilor de reparație capitală a trotuarelor de pe patru străzi din municipiul Bălți, semnând, la data de 3 octombrie 2022, patru contracte de antrepriză cu Primăria municipiului Bălți în acest sens, pentru fiecare lot în parte (contractele de antrepriză nr. [184 - 10.536.225,90 MDL cu TVA](#), nr. [185](#) - 1.792.628,12 MDL, nr. [186](#) - 5.891.331,57 MDL, și nr. [187](#) - 1.485.400,66 MDL).

¹ *Vladmih Company SRL* (IDNO 1014602000950) este o companie din Republica Moldova, înființată la data de 14 martie 2014 (acum 9 ani), cu sediul la Bălți, str. Ștefan cel Mare, 2. Fondatorul (100%), administratorul și beneficiarul efectiv al companiei este Marian Negru. Compania se află, la moment, într-un litigiu cu MOLDTELECOM S.A. (numărul cazului este 2-22046182-09-2c-04042022). În 2022, compania dată a încheiat 2 contracte grase cu Direcția Învățământ, Tineret și Sport a Primăriei mun. Bălți, și 4 contracte cu Primăria mun. Bălți.

Deosebit de interesant este contractul de antrepriză nr. 187, prin intermediul căruia agentul economic *Vladmih Company SRL* s-a angajat să presteze servicii de reparație capitală a trotuarului pietonal din str. Sadoveanu (tronsonul de la intersecția cu str. Pușkin până la intersecția cu str. Dostoevski, numere pare), urmând să încaseze pentru acest lot o sumă de 1.237.833 MDL (cu TVA, 1.485.400,66 MDL).

Anexa nr.2
la contractul nr. 187 din 03.10.2022

GRAFIC DE EXECUTARE A LUCRĂRILOR
de reparație capitală a trotuarelor pietonale din mun. Bălți, conform
necesităților DGC a Primăriei mun. Bălți

Nr. d/o	Grupa de obiecte/denumirea obiectului	Anul 2022	
		Luna	
		Noiembrie	Decembrie
1	<i>Organizare de șantier</i>		
2	<i>LOTUL nr. 5: „Reparația capitală a trotuarului pietonal din str. Sadoveanu (tronsonul de la intersecția cu str. Pușkin pînă la intersecția cu str. Dostoevski, numere pare) mun. Bălți”</i>		

SEMNĂTURILE PĂRȚILOR

ANTREPRENOR

Administrator M. Negru

BENEFICIAR

Primar al mun. Bălți N. Grigorișin

Șef al DGC _____ Coordona: V. Zincovschii

Unde este trotuarul din strada Mihail Sadoveanu?

În conformitate cu prevederile contractului de antrepriză nr. 187 semnat la data de 3 octombrie 2022 între Primăria municipiului Bălți și agentul economic, termenul de executare a lucrărilor de reparație capitală a trotuarului din strada Mihail Sadoveanu este de 1,5 luni, termen ce ar fi expirat încă în luna decembrie 2022. Cu toate acestea, până în prezent, trotuarul din strada Mihail Sadoveanu este pe departe de a fi reparat, cauzând stupefiere și nedumerire în rândul locuitorilor municipiului Bălți.

Sursă foto: Pagina oficială de Facebook a consilierului municipal de Bălți,
Sergiu Burlacu, 17 martie 2023

Ce s-a întâmplat cu contractul de antrepriză nr. 187?

Conform documentelor pe care Anticoruptie.md le-a publicat pe data de 30 martie 2023 pe pagina sa web, abia în data de 12 decembrie 2022, invocând condiții climaterice nefavorabile pe parcursul lunilor noiembrie și decembrie care „nu au permis o executare ritmică a lucrărilor”, operatorul economic *Vladmih Company SRL*, a solicitat extinderea în termenul de executare a lucrărilor pe trei adrese, inclusiv adresa din strada Mihail Sadoveanu, până pe 30 iunie 2023. Grupul de lucru a acceptat solicitarea, doar că impunând termenul-limită de 1 mai 2023, în loc de 30 iunie 2023.

DECIZIE
privind modificarea contractului
de achiziții publice/acordului-cadru

Nr. **DAC-25/2022/001** din **12.12.2022**

I. Date cu privire la autoritatea contractantă:

Denumirea autorității contractante	Primăria mun. Bălți
Localitate	mun.Bălți
IDNO	Primaria - 1007601003161
Adresa	mun.Bălți, piața Independenței, 1
Număr de telefon	DEC - 0231-54663; SAP - 0231-54622 / 0231-54623
Număr de fax	0231-54623
E-mail oficial	primaria@balti.md
Adresa de internet	http://balti.md/transparenta/achizitii-publice/invitatii-de-participare
Persoana de contact (nume, prenume, telefon, e-mail)	Liliana Ceremuș, tel.023154622 serviciulachizitii publice@gmail.com

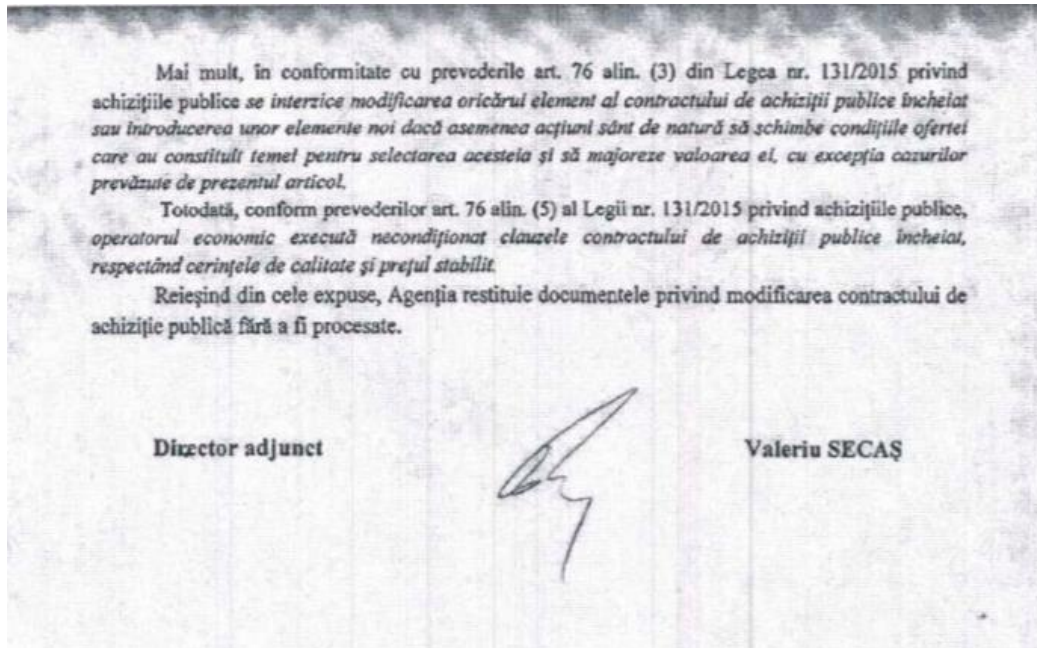

Cu toate acestea, decizia dată (privind modificarea contractului de achiziții publice Nr. DAC-25/2022/001 din 12.12.2022), vine în vădită contradicție cu un alt document, furnizat de către Agenția pentru Achiziții Publice (AAP) și obținut de către jurnaliștii NordNews.

Acest document, emis în data de 21 decembrie 2022, stipulează clar că solicitarea de prelungire a termenului de executare, precum și a termenului de valabilitate a contractului este una neîntemeiată, or *„pentru unele loturi termenul de executare a lucrărilor este deja expirat”*. Agenția Achiziții Publice vine și cu un exemplu în acest sens, în particular în cazul lotului nr. 5, *„Reparația capitală a trotuarului pietonal din str. Sadoveanu (tronsonul de la intersecția cu str. Pușkin până la intersecția cu str. Dostoevski, numere pare)”*, unde termenul de executare a contractului a fost stabilit de 1,5 luni, contractul fiind încheiat la data de 3 octombrie 2022, din ce rezultă că termenul de executare a expirat în luna noiembrie 2022.

Cu toate acestea, conform imaginii din contract, se înțelege clar că graficul anexat la contract presupune executarea lucrărilor până la jumătate de decembrie, deci interpretarea AAP este, la fel, îndoielnică.

„Prin urmare, solicitarea de prelungire a termenului de executare până la data de 1 mai 2023, precum și prelungirea termenului de valabilitate a contractului până la sfârșitul anului 2023 este lipsită de temei”, conchide Agenția Achiziții Publice. Reieșind din cele expuse, directorul-adjunct al Agenției Achiziții Publice, Valeriu Secaș, a informat Primăria mun. Bălți că, în conformitate cu prevederile art. 76 alin. (3), dar și a alin. (5) din Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice, *„se interzice modificarea oricărui element al contractului de achiziții publice încheiat sau introducerea unor elemente noi dacă asemenea acțiuni sunt de natură să schimbe condițiile ofertei care au constituit temei pentru solicitarea acesteia și să majoreze valoarea ei”*.

Bani transferați, pentru lucrări neexecutate?

În pofida lucrărilor neexecutate, și în pofida refuzului Agenției Achiziții Publice, consilierul municipal Sergiu Burlacu a obținut documente care confirmă efectuarea unor transferuri bănești în contul operatorului economic. În opinia lui Burlacu, aceste transferuri au fost efectuate și în lipsa actelor de primire-predare a serviciilor, așa cum este reglementat de legislația în vigoare a Republicii Moldova, aceasta fiind o constatare foarte gravă, ori vorbim aici despre fraudarea banilor publici. Menționăm că achitarea lucrărilor neexecutate în realitate reprezintă un steguleț roșu deosebit de periculos, ori acesta denotă riscuri majore de corupție. Astfel, pe data de 10 martie curent, Burlacu a depus o sesizare în adresa Procuraturii Anticorupție și Procuraturii Generale, invocând scheme dubioase la transferarea resurselor financiare, în cadrul cărora Primăria municipiului Bălți a refuzat să ofere toate actele în baza cărora s-au făcut transferurile.

Totodată, vorbim aici despre o sumă destul de impunătoare or, în urma a două tranzacții (pe 26 și 27 decembrie), pe contul *Vladmih Company SRL* au fost virăți 1.411.129 MDL, bani transferați de urgență pentru lucrările de reparație capitală a trotuarului pietonal din str. Sadoveanu.

PLATITI	1132352-82	LEI UNU MILION UNA SUTA TREIZECI SI DOUA MII TREI SUTE CINCIZECI SI DOI LEI 82 BANI	
PLATITOR (R)MF TR Nord Dalti Primaria municipiul Dalti	CODUL IBAN CODUL FISCAL	MD20TRPDAA312120F10549AB 100/601003161	
PRESTATORUL PLATITOR			
BENEFICIAR (R)Vladmih Company SRL	CODUL IBAN CODUL FISCAL	MD70AG000000022512268378 1014602000950	
PRESTATORUL BENEFICIAR UC 'MOI DOVA-AGROINDIBANK' S A			
DESTINATIA PLATII /2022-0000001537/// Rep.capit.ale constr.spec.conf.fact.nr.EAE000664430 din 26.12.22 (Rep.cap.a trot.pieton.din str.Sadoveanu/de la str.Puskin pina la str.Dostoevski, numere pare,95 prc.)		TIPUL TRANSFERULUI NORMAL/URGENT U L.S.	
CODUL TRANZACTIEI	DATA PRIMIRII ORA PRIMIRII	DATA EXECUTARII	SEMNATURILE EMITENTULUI
			L.S.
SEMNATURA PRESTATORULUI			
MOTIVUL REFUZULUI			

De cealaltă parte a baricadei, primarul municipiului Bălți, Nicolai Grigorișin, asigură presa și societatea civilă că plățile s-au făcut doar pentru tronsoanele finalizate și în baza actelor de primire-predare: „Acei bani au fost transferați pentru actul de primire-predare, pentru acele lucrări care au fost efectuate. La ziua de astăzi, pe str. Sadoveanu noi avem procurat pavajul, avem linia de bordură, avem gata lucrările pregătitoare, ne mai rămâne doar să punem pavajul”, a declarat Nicolai Grigorișin pentru portalul de știri NordNews.

Îmbogățiri pe seama statului?

Agentul economic *Vladmih Company SRL* a fost fondat în anul 2014. Pe parcursul anilor, cifra de afaceri a firmei vizate a crescut exponențial, principalele surse de venit ale acesteia fiind anume contractele încheiate cu statul. Din informațiile oferite de *openmoney.md* vedem că, deși a fost fondată în 2014, compania și-a fortificat veniturile în ultimii doi ani, în mare parte grație proiectelor pe care le realizează în municipiul Bălți, ori majoritatea contractelor de pe *mtender.gov.md* câștigate de companie sunt încheiate cu Primăria mun. Bălți sau cu direcțiile subordonate acesteia. Astfel, conform contractelor de pe *mtender.gov.md*, în 2021, *Vladmih Company* a câștigat contracte de aproximativ 18,5 milioane MDL, iar în 2022 - peste 60 de milioane MDL au ajuns în conturile companiei pentru executarea a 14 contracte de executare

a lucrărilor, dintre care 8 au fost încheiate cu Primăria municipiului Bălți și / sau direcțiile subordonate acesteia.

Indicatorii de performanță

Anii	Venitul din vinzari (MDL)	Profit net (MDL)	Nr. Angajati
2017	4,46 mil	18,60 mii	6
2018	8,71 mil	261,90 mii	11
2019	10,67 mil	417,70 mii	14
2020	25,94 mil	1,64 mil	12
2021	18,50 mil	522,60 mii	21

Pe data de 21 martie 2023, Asociația pentru Drepturile Omului Lex XXI a expediat mai multe cereri de acces la informație către Primăria municipiului Bălți (nr. 69, 70, 71 și 72 din 21.03.2023), prin care a solicitat date cu privire la (1) cauza transferării de resurse financiare către agentul economic în lipsa recepționării lucrărilor finale; (2) acțiunile ce vor fi întreprinse de către Primăria Bălți, în calitate de autoritate contractantă, în legătură cu faptul că agentul economic *Vladmih Company SRL* nu și-a onorat clauzele contractuale, iar lucrările de reparație capitală a trotuarului pietonal din str. Sadoveanu (tronsonul de la intersecția cu str. Pușkin până la intersecția cu str. Dostoevski, numere pare, nu au fost duse până la capăt; (3) în baza cărei prevederi legale a decis Primăria Bălți să prelungească termenul de executare a lucrărilor de reparație capitală a trotuarelor pietonale din mun. Bălți, în condițiile în care AAP a refuzat înregistrarea acordului adițional de prelungire a termenului de executare a lucrărilor?

Deși, în conformitate cu Legea nr. 982 din 11.05.2000 privind accesul la informație, termenul de cele 15 zile lucrătoare destinate furnizării de răspunsuri la cererile de acces la informație vizate a expirat, Primăria municipiului Bălți așa și nu ne-a mai oferit un răspuns la datele solicitate.

Concluzii și recomandări

La etapa de planificare a achizițiilor, principalul steguleț roșu identificat este planificarea defectuoasă a achizițiilor publice fără luarea în considerare a factorilor externi (cum ar fi temperaturile scăzute din luna noiembrie și decembrie) în stabilirea termenului de executare, dar și de garanție a lucrărilor. Menționăm că mulți specialiști sunt de părere că reparația drumurilor pe vreme rece este periculoasă întru menținerea integrității suprafeței și trebuie evitată la maxim. Acest steguleț roșu poate avea drept efect executarea neconformă a lucrărilor solicitate, ce ar putea rezulta într-o calitate proastă a porțiunilor de trotuar vizate.

La etapa de atribuire a contractului, apar semne de întrebare în raport cu profilul companiei câștigătoare, *Vladmih Company SRL*. Echipa noastră a constatat că, deși a fost fondată în 2014, compania și-a fortificat veniturile în ultimii doi ani, inclusiv grație proiectelor pe care le realizează în municipiul Bălți. Astfel, conform portalului mtender.gov.md, în 2021, *Vladmih Company* a câștigat contracte de aproximativ 18,5 milioane de lei, iar în 2022 - peste 60 de milioane de lei au ajuns în conturile companiei pentru executarea a 14 lucrări, dintre care 8 au fost încheiate cu Primăria municipiului Bălți și / sau direcțiile subordonate acesteia.

La etapa de implementare a contractului, este neclară decizia Primăriei municipiului Bălți de a decide prelungirea termenului de prestare a serviciilor & valabilitate a contractului de antrepriză nr. 187 în condițiile în care AAP a refuzat înregistrarea acordului adițional de prelungire a termenului de executare a lucrărilor, dar și efectuarea plăților către agentul economic în lipsa executării lucrărilor, ori recepționării actelor de predare-primire a lucrărilor.

În baza celor expuse mai sus, înaintăm următoarele recomandări de fond către Primăria municipiului Bălți:

- Să răspundă în termen la cererile de acces la informația de interes public expediate de către monitori.
- În cazul în care operatorul economic nu respectă graficul de execuție a lucrărilor prezentat în cadrul ofertei la procedura de achiziție publică, să aplice măsuri preventive, cum ar fi notificarea agentului economic cu privire la întârziere și, ulterior, în lipsa unor măsuri, reținerea garanției pentru buna executare a contractului, sau aplicarea penalităților pentru întârzierea execuției lucrărilor conform prevederilor contractuale.
- Să asigure monitorizarea executării contractelor de achiziții publice conform prevederilor legale, astfel fiind minimizate riscurile de întârziere sau executare necorespunzătoare a lucrărilor.

- Să efectueze plățile pentru lucrările executate de către operatorul economic exclusiv în baza facturilor fiscale, după primirea proceselor verbale de recepție a lucrărilor executate conform art. 3.2 din Contractul de antrepriză.